

kaki 2 marki in strpi 2, 3 do 4 druge podkve. — Naša živinozdravniška šola si bode iz Hanovra naročila Hartman-ove „Gummipuffer“ in bode potem poročala, ali je res kaj na tej znajdbi, ali pa samo „nemški Schwindel“.

* *Gospodu Bell-u, ranjkemu fajmoštru v Karmylli na Škotskem*, ki je iznašel kosilnice (mašine, ki žito in travo kosijo), napravljajo sedaj spominek. Dokazano je, da ona grofija, kjer je fajmošter Bell vpeljal kosilnice, zdaj vsako leto najmanj 25.000 gld. prihrani. — No, pa le zopet po „Tagblattu“ en „far“, kateremu je kmetijstvo toliko hvale dolžno!

* *14 vozov pomladanskih kebrov (hrošcev)*. V vasi Kotovin pri Taboru na Českem so letos 96 hektolitrov hrošcev nabrali (1 hektoliter je eno vedro, 30 bokalov in $2\frac{3}{4}$ maselcev). Na 14 vozovih so jih županstvu pripeljali, ki je nabiralcem odločeno premijo izplačalo.

Narodno-gospodarske stvari.

Občni zbor banke „Slovenije“.

Banka „Slovenija“ je imela, kakor je našim bralcem znano, 6. dan t. m. svoj občni zbor, ki je, kakor so „Novice“ v zadnjem listu poročale, sklenil, naj se gledé na neugodne razmere tega domačega zavoda skliče že v prihodnjem mesecu izvanredni občni zbor, da sklene, kaj in kako zdaj, ko gré za to, da delničarji vdrugič doplačajo na akcije svoje in sicer po 90 gold. na vsako. Doplačevanje na akcije ni nič nenavadnega, ako se je za izdane akcije izprva premalo vplačila zahtevalo, in v to doplačevanje se je tudi vsak delničar vedé ali nevedé zavezal, ko je akcijo (delnico) vzela. Mnogi sicer, ki z delnicami nikoli niso nič opraviti imeli, so mislili, da akcija je to, kar obligacija, ki jo kupi, da potem vsako leto kupon od nje odstriže, pa gré po denar; al to je zmota; delniške naprave so vse drugačne.

Naš namen ne more biti danes preiskavati, kaj je zakrivila banka ob ustanovi svoji in kaj pozneje; vsaj bi vse te preiskave bile sedaj prekasne. Največa nesreča banki „Sloveniji“ je ime „Treuenstein“, ki se je šopiril za strokovnjaka o bankinih zadevah in kateremu so zaupali vsi drugi neizvedeni voditelji njeni. Glavni pregrešek gotovo bil je ta, da banka svojega delovanja ni omejila samo na domače (slovenske) dežele, ampak da je segla po širocem svetu — še čuda, da na Turško ne — kjer imajo tacih zavodov že na kupe pa tudi goljufnih agentov. In poleg tega je pa delovanje še pričela tudi s takošno potrato, kakor da bi tičala banka do nosa v denarjih. Al, kakor gori rečeno, so vse take in enake pritožbe brez koristi sedaj, ko je treba misliti na to, kako banko, ki bi imela še precej premoženja, če bi mōgla od vnanjih agentov iztirati, kar so jej dolžni, prestrojiti drugače in delničarje obvarovati še večje zgube.

Iz poročila tajnikovega o delovanju lanskega leta je razvidno, da je banko zadelo nenavadno veliko škode po požarih. Neposredno (naravnost pri banki) je bilo zavarovanega blaga za $6\frac{1}{2}$ milijona gold.; škod pa je bilo za 64.000 gold., vplačane zavarovalnine (premije) pa le 31.000 gold. Stroški gospodarstva so znašali lansko leto 15.000 gold., plače uradnikov 21.000 gold., tedaj vsega skup 36.000 gold. Po vsem tem je bilo izgube v ognjenem oddelku 39.736 gold., v oddelku za zavarovanje življenja pa 1571 gld., kar je razvidno iz sledeče sestave bilance:

Oddelek ogenj ima aktiva: Doplačilo za 2337 delnic po 45% ali 90 gold. na vsako delnico, ker je dozdej še le 55% vplačanih, 210.330 gold., gotovina v

blagajnici 1759 gold. 37 kr., ustanovni stroški 45.903 gold. 47 kr. (!), kurzni razloček 30.418 gold. 92 kr., organizacijski stroški 35.841 gold. 6 kr., vrednost dveh hiš 57.000 gld., vrednost pisarniške priprave 9616 gld. 99 kr., vrednost tablic 6020 gold. 30 kr., zavarovalne menjice 284.852 gold. 75 kr., račun menjic 7662 gold. 38 kr., tirjatev pri zastopnikih 70.746 gold. 21 kr. tirjatve pri zavarovalnicah 7642 gold. 30 kr., terjatve pri delničarjih 1211 gold., razni upniki 18.345 gold, 14 kr., izguba 39.736 gold. 27 kr.

Pasiva znašajo: delnična glavica 2337 delnic po 200 gold. je 467.400 gold., zemljiščino vknjiženi dolg 10.300 gold., neizplačani kuponi 654 gold. 22 kr., premijna reserva v gotovini 36.504 gold. 51 kr., v menjicah 284.852 gold. 75 kr., reserva v škodah 24.000 gold., prenesek iz računa oddelka življenja 379 gold. 76 kr., račun dvomljivih dohodkov 3000 gold., skupaj 827.091 gold. 20 kr.

Oddelek življenje kaže kot aktiva: ustanovni stroški 9910 gold. 6 kr., organizacijski stroški 883 gold. 49 kr., imetje pri zastopnikih 16.742 gold., prinesek iz računa ognja na račun življenja, izguba 1571 gold. 71 kr. Pasiva: imetje podedovanskih družabnikov z obresti 9823 gold. 22 kr., premijna reserva 2497 gld. 17 kr., razni upniki 17.166 gld. 95 kr., skupaj 29.487 gold. 34 kr.

Iz vsega tega je očitno, da še danes stala bi banka na precej trdnih nogah, ako bi dobila vse, kar ima iztirjati od dolžnikov, — ako ne bi bilo toliko delničarjev odreklo lanskega vplačila, — ako bi se gospodarski stroški znižali na tretjino sedanjih, — ako bi od konca do kraja prestrojila svoj statut itd.

V poslednjem občnem zboru izvoljeni pregledovalni odbor, ki je svoje delo že začel, nam bo jasno pokazal stan bankini, tako da ga lahko razvidi vsak prost človek, ki sedaj iz celega kupa čeravno resničnih števil vendar pravega stanja bankinega ne razvidi. Gospodje Vilhar, Žagar, Jerič in Robič si bodo zaslužili veliko zahvalo, če brez optimizma in brez pesimizma po zaslišanju veščakov o bankinem poslu delničarjem povedó: kako stoji banka, in kaj početi, da se delničarjem prava pot za njihovo daljno vedenje pokaže. Stvar je važna in nujna, ker c. kr. ministerstvo zahteva doplačila po bankinih pravilih, delničarji pa sami hočejo vedeti, pri čem da so.

Podučne stvari.

Slovinci, posebno kmetje, bodite bolj pazljivi pri volitvah!

Dokler je v naši ljubi Avstriji vladal absolutizem, to je, presvitli cesar sam s svojimi ministri, ni nam bilo treba nobenih volitev poslancev v deželni ali državni zbor, al vse drugače je pa zdaj, odkar se je presvitli cesar Ferdinand I. samovladarstvu odpovedal in nam ustavo ali konstitucijo podelil, rekši, naj se ljudstvo vlada samo po svojih zastopnikih.

Da se pa ta cesarjev blagodušni sklep spolnuje, treba, da so volitve. One so ustavnemu življenju glavna podlaga.

Pa mi morebiti kdo poreče: kaj bomo zmirom volili, vsaj bilo je poprej boljše ko zdaj, dokler nismo imeli nobenih volitev.

Predragi mi rojaki! tudi jaz bi to kmalu pritrdil; a vendar le počasi, da se v govorjenji ne prenačimo. Kdo je pa tega kriv, da se nam čedalje slabeje godí? Jaz bi rekel, da večidel mi sami, ker premalo cenimo